

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 4469
Ημερομ. Κατάθεσης: 22/4/2024

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 22/04/2024

Της: ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑΣ – ΧΑΪΔΩΣ, Βουλευτού Β΄ Πειραιώς

ΠΡΟΣ: Τον κ. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΘΕΜΑ: «Μεγάλη οικολογική καταστροφή από πλατάνια που νεκρώνονται σε όλη τη χώρα»

Κύριε Υπουργέ,

Σύμφωνα με δημοσιεύματα εφημερίδων, πολύτιμα οικοσυστήματα πλατάνων νεκρώνονται από μια μολυσματική ασθένεια, η οποία μέχρι στιγμής αποδεικνύεται ανίκητη και έχει αποδεκάτισει χιλιάδες δέντρα. Η ασθένεια του μεταχρωματικού έλκους του πλατάνου, όπως λέγεται, προσβάλλει τις ρίζες, τον κορμό και τα κλαδιά τους και μετά από κάποιο διάστημα νεκρώνει τα αιωνόβια δέντρα. Γνωρίζει δε τεράστια εξάπλωση σε περιοχές της Πελοποννήσου, της Ηπείρου, της Στερεάς Ελλάδας και της Θεσσαλίας. Σύμφωνα με το Ινστιτούτο Μεσογειακών Δασικών Οικοσυστημάτων, το ελληνικό ερευνητικό ίδρυμα που έχει ασχοληθεί εντατικά με την ασθένεια του μεταχρωματικού έλκους του πλατάνου, μας ενημερώνει ότι η ασθένεια έχει δημιουργήσει εκτεταμένες καταστροφές, νεκρώνοντας χιλιάδες πλατάνια κατά μήκος ποταμών και χειμάρρων, και αλλοιώνοντας εμβληματικά τοπία σε όλη τη χώρα. Οι προσπάθειες που έχουν γίνει μέχρι σήμερα δεν αναχαίτισαν την ασθένεια που καταστρέφει ένα είδος δέντρου που φυτρώνει από τη μία άκρη της Ελλάδας ως την άλλη και συνδέεται βαθιά με τον λαϊκό πολιτισμό, ενώ αρκετά από αυτά τα αιωνόβια πλατάνια έχουν χαρακτηριστικά φυσικού μνημείου. Η καταστροφή της παρόχθιας βλάστησης εκτείνεται σε μήκος πολλών χιλιομέτρων σε όλη την Ελλάδα, ενώ έχουν καταστραφεί και αιωνόβιοι πλάτανοι, οι οποίοι έχουν χαρακτηριστεί φυσικά διατηρητέα μνημεία της πολιτιστικής μας

κληρονομιάς. Το χειρότερο όμως είναι ότι το παθογόνο συνεχώς επεκτείνεται και σε νέες περιοχές.

Τα πιο πρόσφατα στοιχεία δείχνουν ότι το παθογόνο ανιχνεύτηκε και στην Κεντρική Μακεδονία, πλήττοντας πλατάνια στην Ημαθία και την Πιερία. Ο θανατηφόρος μύκητας εντοπίστηκε για πρώτη φορά στη Μεσσηνία το 2003 από το Εργαστήριο Δασικής Παθολογίας του Ινστιτούτου Μεσογειακών Δασικών Οικοσυστημάτων. Η πρώτη επιστημονική αναφορά έγινε τότε από τον δρ. Παναγιώτη Τσόπελα, τέως διευθυντή Ερευνών του Ινστιτούτου, ο οποίος ανέφερε ότι τότε είχαν προειδοποιήσει τις αρμόδιες αρχές πως: *«υπάρχει σοβαρότατο θέμα, το οποίο θα έχει τεράστιες επιπτώσεις και πως πρόκειται να χαθούν εκατομμύρια δέντρα. Δυστυχώς όμως δεν το είδαν σοβαρά. Δεν ελήφθησαν μέτρα άμεσα και δεν υπήρξαν χρηματοδοτήσεις από το Δημόσιο. Αυτό δεν θα γινόταν σε άλλες χώρες της Ευρώπης. Γι' αυτό και σήμερα βρισκόμαστε σ' αυτή την απελπιστική κατάσταση»*.

Ο βασικότερος τρόπος διάδοσης της ασθένειας των πλατανιών είναι ο άνθρωπος. Η διασπορά του παθογόνου, σύμφωνα με επιστήμονες του Ινστιτούτου, γίνεται κυρίως από τα μολυσμένα μηχανήματα εκσκαφής, όπως οι μπουλντόζες που χρησιμοποιήθηκαν σε έργα τα οποία πραγματοποιήθηκαν σε περιοχές στις οποίες υπήρχαν άρρωστα πλατάνια, όπως επίσης και από τα εργαλεία. Μέχρι πριν από την ισχύ του νέου νόμου, τα δέντρα έπρεπε να κόβονται και να καίγονται επί τόπου, κάτι που δεν ήταν τόσο εύκολο, όπως ακριβώς αναφέρεται: *«Αυτό μας λύνει τα χέρια και προχωράμε κυρίως στην Ήπειρο με μελέτες και στοχευμένες ενέργειες να μειώσουμε τον αριθμό των νεκρών δέντρων και άρα σιγά σιγά να μειώσουμε την παρουσία του παθογόνου, να έχουμε λιγότερες καταστροφές και να μπορέσουμε να το διαχειριστούμε πιο εύκολα»*. Πρέπει να βοηθήσουν και οι δήμοι και οι περιφέρειες να συνεργαστούν όλοι, η κατάσταση είναι απελπιστική. Θα χάσουμε εκατοντάδες χιλιάδες πλατάνια. Ένα από τα μεγαλύτερα πλατανοδάση στην Ελλάδα είναι του Σπερχειού κι αυτήν τη στιγμή καταστρέφεται». Ο δρ. Π. Τσόπελας υποστηρίζει ότι: *«πρέπει να προστατεύσουμε τις περιοχές στις οποίες δεν έχει εισβάλει η ασθένεια, όπως είναι το Πήλιο. Αν δεν το κάνουμε, θα φτάσει και εκεί»*. Αν η κατάσταση συνεχιστεί ως έχει, ο πλάτανος θα γίνει είδος υπό εξαφάνιση, και η οικολογική καταστροφή που συντελείται, θα είναι μη αναστρέψιμη.

Με δεδομένα όλα τα παραπάνω,

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Γιατί ενώ είχε το Υπουργείο του οποίου ηγείστε, πληροφόρηση για το γεγονός και την σπουδαιότητα του θέματος, δεν έπραξε τα δέοντα, με αποτέλεσμα αυτό να έχει τεράστιες επιπτώσεις και να πρόκειται να χαθούν εκατομμύρια δέντρα;
2. Γιατί δεν ελήφθησαν μέτρα άμεσα και δεν υπήρξαν χρηματοδοτήσεις από το Δημόσιο;
3. Πώς σκοπεύετε να παρέμβετε, ώστε να προστατευτούν τα πλατάνια, μιας και οι λόγοι που δεν υπήρξε μέχρι σήμερα ουσιαστική αντιμετώπιση της ασθένειας οφείλονται κυρίως στο γεγονός ότι οι Δασικές Υπηρεσίες είναι αποσιλωμένες από προσωπικό και χρηματοδότηση και δεν μπορούν να αντεπεξέλθουν και σε αυτές τις υποχρεώσεις;
4. Θα φροντίσετε να υπάρξει συνεννόηση μεταξύ των δημόσιων υπηρεσιών και κοινή στόχευση για την εξάλειψη της ασθένειας, καθώς δεν ήταν λίγες οι περιπτώσεις που επιμολυσμένα μηχανήματα δήμων ή περιφερειών που εκτελούσαν έργα σε διάφορες περιοχές μετέφεραν και διέσπειραν την ασθένεια;

Η Ερωτώσα Βουλευτής

ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑ – ΧΑΪΔΩ